

ZAKON

O JAVNOM ZDRAVLJU

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se ostvarivanje javnog interesa, stvaranjem uslova za očuvanje i unapređenje zdravlja stanovništva putem sveobuhvatnih aktivnosti društva usmerenih na očuvanje fizičkog i psihičkog zdravlja stanovništva, očuvanje životne i radne okoline, sprečavanje nastanka i uticaja faktora rizika za nastanak poremećaja zdravlja, bolesti i povreda, način i postupak, kao i uslovi za organizaciju i sprovođenje javnog zdravlja.

Član 2.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) akcija za zdravlje zajednice jesu kolektivni naponi od strane zajednice koji su usmereni ka pojačavanju kontrole koju zajednica ima nad determinantama zdravlja, i posledično, nad unapređenjem zdravlja;

2) dostupnost jeste stepen do koga je odgovarajuća zdravstvena služba na raspolaganju (dostupna) da zadovolji potrebe korisnika, kao i opseg u kome su zdravstvene usluge obezbeđene u odgovarajućem obimu i mestu, kao deo plana zdravstvene zaštite;

3) elementarne i druge veće nepogode i vanredne prilike u javnom zdravlju jesu okolnosti koje ugrožavaju život, zdravlje i sigurnost pojedinca i populacije, ljudska naselja i mesto stanovanja, a generalno se dovode u vezu sa promenama u životnoj sredini iz uravnoteženog u neuravnoteženo stanje, koje nastaju iznenada ili postepeno (npr. epidemije zaraznih bolesti, fizički i hemijski akcidenti, poplave, zemljotresi, suše i situacije koje izaziva čovek, poput bioterorizma, oružanog sukoba i drugo);

4) evaluacija označava aktivnosti usmerene na utvrđivanje, sistematično i objektivno koliko je moguće, efektivnosti i uticaja zdravstvenih i drugih aktivnosti u odnosu na ciljeve, imajući u vidu resurse i kapacitete koji su korišćeni u procenjivanim aktivnostima;

5) životna sredina jeste skup prirodnih i stvorenih vrednosti čiji kompleksni međusobni odnosi čine okruženje, odnosno prostor i uslove za život; obuhvata fizičke, ekonomske, socijalne, bihevioralne, kulturološke i druge činioce koji određuju zdravlje;

6) zastupanje zdravlja jeste zalaganje ili delovanje u prilog određenog cilja javnozdravstvene politike;

7) zdravlje jeste stanje potpunog fizičkog, mentalnog i socijalnog blagostanja, a ne samo odsustvo bolesti ili nesposobnosti;

8) zdravstveni menadžment jeste planiranje, organizovanje, koordiniranje, vođenje i kontrola svih resursa i procedura pomoću kojih se zahtevi za zdravljem i medicinskim uslugama i zdravom okolinom ispunjavaju pružanjem specifičnih usluga pojedincima, organizacijama i zajednicama;

9) zdravstveno ponašanje jeste svaka aktivnost koju preduzima pojedinac, bez obzira na aktuelno i sagledano zdravstveno stanje u cilju unapređivanja, zaštite ili održavanja zdravlja, bilo da je takvo ponašanje u krajnjem ishodu delotvorno ili ne;

10) zdravstveno stanje jeste opis zdravlja pojedinca ili populacije u određenom vremenu u odnosu na standarde, uz korišćenje referentnih pokazatelja (indikatora) zdravlja;

11) informacije o javnom zdravlju jesu podaci priređeni ili transformisani na način da pruže osnovu za analizu, interpretaciju i prevođenje u znanje, koji se sažimaju na različite načine kako bi, preneti i korišćeni, obezbedili da politike, programi i odluke budu racionalno zasnovani;

12) javno zdravlje jeste društveno delovanje kojim se teži poboljšanju zdravlja, produženju života i poboljšanju kvaliteta života ukupnog stanovništva, a putem promovisanja zdravlja, prevencije bolesti i drugih oblika;

13) javnozdravstvena politika podrazumeva procedure kojima se definišu prioriteta i parametri za akciju kao odgovor na zdravstvene potrebe, kao i raspoloživi resursi, sa osnovnom svrhom da se ustanovi pravac razvoja zdravstvene zaštite, strategije, ciljevi, prioriteta i sredstva, kao i sopstveni mehanizam evaluacije u ostvarivanju prioriteta u zdravstvenoj zaštiti;

14) kvalitet zdravstvene zaštite jeste organizacija resursa na najdelotvorniji način, kako bi se zadovoljile potrebe korisnika za prevencijom i lečenjem, na bezbedan način, bez nepotrebnih gubitaka i na visokom nivou njihovih zahteva;

15) mentalno zdravlje obuhvata ponašanje, mišljenje, govor, osećanje i raspoloženje lica, njegov odnos prema sebi i drugima, i mentalni poremećaj, ako postoji, i predstavlja integralni deo individualnog zdravlja i dobrobiti, kao i zdravlja i dobrobiti zajednice, njenog razvoja i obnove. Kvalitetna zaštita mentalnog zdravlja je ljudsko pravo, a zaštita mentalnog zdravlja predstavlja neophodan i značajan aspekt sveukupnog sistema zdravstvene zaštite, odnosno javnog zdravlja;

16) mentalni poremećaj podrazumeva poteškoće u mentalnom zdravlju, koje se karakterišu privremenim ili stalnim poremećajem u radu mozga i ispoljava se kao izmenjeno ponašanje, rasuđivanje, doživljavanje sebe i okoline;

17) monitoring jeste praćenje, odnosno nadgledanje i povremeno merenje efekata neke intervencije na zdravstveno stanje populacije ili na životnu sredinu, kao i proces prikupljanja i analize informacija o primeni nekog programa s ciljem otkrivanja problema i preduzimanje mera da se to ispravi;

18) osetljive društvene grupe jesu grupe stanovništva koje su izložene većem stepenu rizika od obolevanja u odnosu na ukupnu populaciju, bilo da se radi o specifičnim zdravstvenim stanjima ili faktorima socijalno-ekonomskog okruženja koji mogu dovesti do oboljevanja;

19) prevencija jesu aktivnosti usmerene na eradikaciju, svođenje na minimum uticaja bolesti i nesposobnosti a, ako ništa od toga nije moguće, usporavanje napredovanja bolesti i nesposobnosti, i klasifikuju se kao primarna, sekundarna i tercijarna prevencija;

20) pristupačnost jeste mogućnost da svaki pacijent dobije potrebnu zdravstvenu zaštitu u odgovarajućem obimu, po razumnoj ceni, na određenom mestu i u određeno vreme;

21) promocija zdravlja jeste proces koji pomaže ljudima da povećaju kontrolu nad sopstvenim zdravljem kako bi ga unapredili, a ostvaruje se interakcijom između ljudi i njihove životne sredine, kombinujući lične izbore sa društvenom odgovornošću s ciljem očuvanja zdravlja;

22) radna okolina jeste prostor u kojem se obavlja rad i koji uključuje radna mesta, radne uslove, radne postupke i odnose u procesu rada;

23) razlike u zdravlju, nejednakosti u zdravlju, zdravstveni jaz jesu razlike između nivoa zapaženih zdravstvenih indikatora za definisanu populacionu grupu i nivoa koji bi se očekivali ukoliko bi ta grupa posedovala iskustvo onog dela populacije koji je najviše rangiran na osnovu zdravstvenih indikatora;

24) sistem javnog zdravlja jeste sistem koji obezbeđuje uslove za očuvanje i unapređenje zdravlja stanovništva, a čine ga zdravstvene ustanove koje osniva Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinice lokalne samouprave, drugi oblici zdravstvene službe (u daljem tekstu: privatna praksa), zdravstveni radnici i zdravstveni saradnici, ustanove socijalne zaštite, obrazovanja, nauke, zaposleni i poslodavci i drugi učesnici;

25) stil života jeste prepoznatljivi model ponašanja koji je određen preplitanjem ličnih osobina pojedinca, društvenih interakcija i društvenih i ekoloških uslova života, način ponašanja koji je moguće predvideti u istim ili sličnim situacijama;

26) rizik jeste određeni nivo verovatnoće da neka aktivnost, direktno ili indirektno, izazove opasnost po životnu sredinu, život i zdravlje ljudi;

27) faktor rizika jeste aspekt individualnog ponašanja ili životnog stila, izlaganje uticajima životne sredine, urođena ili nasleđena karakteristika, za koje se na osnovu epidemioloških dokaza zna da su udruženi sa stanjima vezanim za zdravlje čije se sprečavanje smatra važnim;

28) škola javnog zdravlja jeste dodatno obrazovanje i istraživanje u svim oblastima javnozdravstvene teorije i prakse, uključujući nauke o životnom okruženju, epidemiologiju, higijenu, socijalnu medicinu, mikrobiologiju, biostatistiku, bihevioralne i socijalne nauke, zdravstvenu politiku i menadžment, zdravstvenu ekonomiku, itd.

II. NAČELA JAVNOG ZDRAVLJA

Član 3.

Načela javnog zdravlja jesu:

1) zdravlje u svim politikama – koje se ostvaruje primenom principa očuvanja i unapređenja zdravlja prilikom utvrđivanja svih sektorskih politika;

2) jačanje građanske inicijative u oblasti javnog zdravlja – koja se ostvaruje povećanjem svesti o značaju brige o sopstvenom zdravlju i zastupanju zdravlja;

3) usmerenost na stanovništvo kao celinu i na pojedine društvene grupe – koja se ostvaruje sprovođenjem mera na unapređenju zdravlja i prevenciji bolesti, kako stanovništva u celini tako i pojedinih društvenih grupa;

4) međusektorska saradnja, multidisciplinarni i interdisciplinarni pristup očuvanju i unapređenju zdravlja – koji se ostvaruju stalnim unapređivanjem saradnje zdravstvenih ustanova koje obavljaju delatnost u oblasti javnog zdravlja sa ostalim učesnicima u javnom zdravlju;

5) ekonomičnost i efikasnost u javnom zdravlju – koji se ostvaruju postizanjem najboljih mogućih rezultata u odnosu na raspoloživa finansijska sredstva, odnosno postizanjem najvišeg mogućeg nivoa zdravlja uz najniži utrošak sredstava;

6) naučna zasnovanost – koja podrazumeva da se delatnost javnog zdravlja zasniva na naučno dokazanim i proverenim metodama i postupcima koji se koriste radi unapređenja i očuvanja zdravlja stanovništva.

III. DRUŠTVENA BRIGA ZA JAVNO ZDRAVLJE

Član 4.

Društvena briga za javno zdravlje ostvaruje se na nivou Republike Srbije, autonomne pokrajine, opštine, odnosno grada.

1. Društvena briga za javno zdravlje na nivou Republike Srbije

Član 5.

Društvena briga za javno zdravlje na nivou Republike Srbije obuhvata:

- 1) utvrđivanje politike i strategije javnog zdravlja;
- 2) praćenje zdravstvenog stanja stanovništva i identifikovanje zdravstvenih problema na nivou Republike Srbije;
- 3) planiranje, utvrđivanje prioriteta, donošenje posebnih programa u oblasti javnog zdravlja, kao i donošenje propisa u ovoj oblasti;
- 4) utvrđivanje i sprovođenje mera poreske i ekonomske politike kojima se podstiču zdravi stilovi života;
- 5) obezbeđivanje uslova za zdravstveno vaspitanje i obrazovanje stanovništva;
- 6) obezbeđivanje uslova za brzo reagovanje u elementarnim i drugim većim nepogodama i vanrednim prilikama;
- 7) obezbeđivanje uslova za razvoj integrisanog informacionog sistema javnog zdravlja u Republici Srbiji;
- 8) obezbeđivanje uslova za međusektorsku saradnju učesnika u javnom zdravlju;
- 9) obavljanje evaluacije i obezbeđenje dostupnosti, pristupačnosti kvaliteta i efikasnosti zdravstvenih usluga i programa;
- 10) utvrđivanje uslova za organizaciju i sprovođenje specifičnih mera i postupaka u pojedinim oblastima društvene brige za javno zdravlje;
- 11) unapređivanje mera za rešavanje zdravstvenih problema stanovništva;
- 12) informisanje i podrška obrazovanju i osposobljavanju ljudi za brigu o sopstvenom zdravlju;
- 13) ujednačavanje uslova za ravnomerno ostvarivanje delatnosti u oblastima javnog zdravlja na teritoriji Republike Srbije.

2. Društvena briga za javno zdravlje na nivou autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave

Član 6.

Društvena briga za javno zdravlje na nivou autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave obuhvata mere za obezbeđivanje i sprovođenje delatnosti u oblastima javnog zdravlja od interesa za građane na teritoriji autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave, i to:

- 1) međusektorsku saradnju, koordiniranje, podsticanje, organizaciju i usmeravanje sprovođenja delatnosti u oblastima javnog zdravlja na određenoj teritoriji koja se ostvaruje delatnošću organa autonomne pokrajine i jedinica lokalne samouprave zajedno sa nosiocima i učesnicima u oblasti javnog zdravlja;

2) praćenje zdravstvenog stanja stanovništva i rada zdravstvene službe na teritoriji za koju je osnovana, kao i predlaganje i preduzimanje mera za njihovo unapređenje;

3) promociju zdravlja i sprovođenje mera za očuvanje i unapređenje zdravlja, sprečavanje i suzbijanje bolesti i faktora rizika;

4) obezbeđivanje uslova za obavljanje delatnosti zdravstvene ustanove, planiranje i ostvarivanje programa u oblasti javnog zdravlja, za teritoriju za koju su osnovane;

5) obezbeđivanje uslova za brzo reagovanje u elementarnim i drugim većim nepogodama i vanrednim prilikama na svojoj teritoriji, u skladu sa merama Vlade;

6) podršku radu i razvoju nosilaca i učesnika u javnom zdravlju na svojoj teritoriji, u skladu sa zakonom.

Autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave donosi posebne programe iz oblasti javnog zdravlja za svoju teritoriju, u skladu sa zakonom.

IV. NAČIN I POSTUPAK ZA SPROVOĐENJE DELATNOSTI U OBLASTI JAVNOG ZDRAVLJA

Član 7.

Delatnosti u oblasti javnog zdravlja obavljaju zavodi za javno zdravlje koji se osnivaju za teritoriju Republike Srbije, za teritoriju grada i za teritoriju više opština, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zdravstvena zaštita.

U obezbeđivanju i sprovođenju javnog zdravlja u Republici Srbiji aktivno učestvuju: zdravstvena služba, organizacija za zdravstveno osiguranje, vaspitno-obrazovne i druge ustanove, privredna društva, javna preduzeća, preduzetnici, Crveni krst Srbije, udruženja, crkve i verske zajednice, građani, jedinice lokalne samouprave, autonomna pokrajina i Republika Srbija.

Član 8.

Delatnosti u sprovođenju javnog zdravlja obavljaju se u okviru sledećih oblasti:

- 1) fizičko, mentalno i socijalno zdravlje stanovništva;
- 2) promocija zdravlja;
- 3) životna sredina i zdravlje stanovništva;
- 4) radna okolina i zdravlje stanovništva;
- 5) zdravstveni menadžment, kvalitet i efikasnost zdravstvenog sistema;
- 6) integrisani informacioni sistem javnog zdravlja za praćenje, procenu i analizu zdravstvenog stanja stanovništva i izveštavanje nadležnih organa i javnosti;
- 7) javno zdravlje u elementarnim i drugim većim nepogodama i vanrednim prilikama.

1. Fizičko, mentalno i socijalno zdravlje stanovništva

Član 9.

Delatnosti u sprovođenju javnog zdravlja u oblasti fizičkog, mentalnog i socijalnog zdravlja stanovništva obuhvataju:

1) praćenje faktora rizika (nepravilna ishrana, fizička neaktivnost, rizično seksualno ponašanje, nebezbedno ponašanje u saobraćaju, upotreba duvana, alkohola i droga, stres, nasilje i zlostavljanje);

2) analiziranje faktora rizika iz tačke 1. ovog stava, i predlaganje programa, učestvovanje u sprovođenju aktivnosti i evaluaciju uspešnosti, delotvornosti i ekonomske isplativosti sprovedenih programa;

3) sprovođenje, unapređivanje i razvijanje aktivnosti i evaluaciju programa promocije zdravlja, primarne, sekundarne i tercijarne prevencije i kontrolu zaraznih bolesti, hroničnih masovnih nezaraznih bolesti i retkih bolesti, povreda i trovanja, u skladu sa zakonom i strateškim dokumentima;

4) praćenje zdravlja stanovništva u svim životnim dobima, a posebno zdravlja osetljivih društvenih grupa.

2. Promocija zdravlja

Član 10.

Delatnosti u sprovođenju javnog zdravlja u oblasti promocije zdravlja stanovništva obuhvataju:

1) donošenje i sprovođenje zdravstveno promotivnih programa u saradnji državnih organa, organa autonomne pokrajine, organa jedinica lokalne samouprave, zdravstvene službe i građana, a na osnovu analize rizika i zdravstvenih potreba stanovništva;

2) vaspitanje za zdravlje – organizovanom realizacijom programa promocije zdravlja, uključujući i nacionalne kampanje u cilju usvajanja znanja, stavova i veština pojedinca, grupe ili zajednice u vezi sa zdravim stilovima života i smanjenjem faktora rizika za oboljevanje od zaraznih i nezaraznih bolesti.

3. Životna sredina i zdravlje stanovništva

Član 11.

Delatnosti u sprovođenju javnog zdravlja u oblasti životne sredine i zdravlja stanovništva obuhvataju:

1) praćenje i analizu stanja životne sredine, odnosno, monitoring životne sredine, analizu vode, vazduha, zemljišta, buke i vibracija, otpada;

2) evaluaciju efekata uticaja iz životne sredine na zdravlje, procenu rizika po zdravlje i predlaganje mera zaštite;

3) kontrolu kvaliteta i zdravstvene ispravnosti vode za piće, procenu i analizu uticaja njenog zagađenja na zdravlje stanovništva;

4) kontrolu zdravstvene ispravnosti životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe, procenu i analizu njihovog uticaja na zdravlje stanovništva;

5) procenu rizika po zdravlje stanovništva na osnovu registra izvora zagađivanja životne sredine na nivou Republike Srbije, koji jeste skup sistematizovanih podataka i informacija o vrstama, količinama, načinu i mestu unošenja, ispuštanja ili odlaganja zagađujućih materija u gasovitom, tečnom i čvrstom agregatnom stanju ili ispuštanja energije iz tačkastih, linijskih i površinskih izvora zagađivanja u životnu sredinu;

6) kontrolu higijenskih standarda u objektima u kojima se obavlja: zdravstvena delatnost, delatnost proizvodnje i prometa životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe, delatnost javnog snabdevanja stanovništva vodom za piće,

ugostiteljska delatnost, delatnost pružanja usluga održavanja higijene, nege i ulepšavanja lica i tela i nemedicinskih estetskih intervencija kojima se narušava integritet kože, delatnost socijalne zaštite, vaspitno-obrazovna delatnost, delatnost kulture, fizičke kulture, sporta i rekreacije i delatnost javnog saobraćaja;

7) praćenje i analizu zdravstvenog stanja stanovništva u vezi sa uticajima iz životne sredine.

4. Radna okolina i zdravlje stanovništva

Član 12.

Delatnosti u sprovođenju javnog zdravlja u oblasti radne okoline i zdravlja stanovništva obuhvataju:

1) utvrđivanje stručno-medicinskih i doktrinarnih stavova u oblasti medicine rada, promociju zdravlja na radu i pružanje stručno-metodološke pomoći u njihovom sprovođenju;

2) praćenje i proučavanje uslova rada, organizovanje i sprovođenje informacionog sistema za prikupljanje podataka i praćenje epidemiološke situacije na teritoriji Republike Srbije u oblasti profesionalnih bolesti, oboljenja u vezi sa radom i povredama na radu i predlaganje mera za njihovo sprečavanje i smanjivanje;

3) unapređivanje organizacije i rada zdravstvenih ustanova i koordiniranje njihovog rada;

4) utvrđivanje jedinstvene metodologije i postupaka u programiranju, planiranju i sprovođenju mera preventivne zaštite zdravlja zaposlenih;

5) izučavanje faktora profesionalnih rizika kvalifikacije i procene.

Ministar nadležan za poslove zdravlja, sporazumno sa ministrom nadležnim za poslove rada:

1) predlaže Nacionalni program zaštite zdravlja radno aktivnog stanovništva koji donosi Vlada;

2) donosi vodiče dobre prakse u vezi sa radnom okolinom i zdravim tehnologijama rada;

3) utvrđuje listu profesionalnih bolesti;

4) utvrđuje program zaštite zaposlenih koji rade u zoni jonizujućih i nejonizujućih zračenja;

5) utvrđuje program zaštite zaposlenih koji rade u radnoj okolini sa hemijskim štetnostima.

5. Zdravstveni menadžment, kvalitet i efikasnost zdravstvenog sistema

Član 13.

Delatnosti u sprovođenju javnog zdravlja u oblasti zdravstvenog menadžmenta, kvaliteta i efikasnosti zdravstvenog sistema obuhvataju:

1) praćenje, unapređivanje i promociju pokazatelja kvaliteta i učinka rada zdravstvenih ustanova, u cilju dostizanja najviše pristupačnosti, dostupnosti i kvaliteta zdravstvene zaštite, u skladu sa zakonom;

2) unapređivanje zdravstvenog menadžmenta i stručnih znanja neophodnih za sprovođenje zdravstvene delatnosti i sprovođenje javnog zdravlja, kako bi se

zadovoljile potrebe korisnika za prevencijom i lečenjem, na bezbedan, delotvoran, ekonomičan i efikasan način;

3) identifikaciju, analiziranje i predlaganje mera za sprečavanje posledica neželjenih događaja, s ciljem da se zdravstvena zaštita učini bezbednijom i da se rizici po zdravlje stanovništva svedu na najmanji nivo.

6. Integrisani informacioni sistem javnog zdravlja

Član 14.

Delatnosti u sprovođenju javnog zdravlja u oblasti integrisanog informacionog sistema javnog zdravlja obuhvataju:

1) donošenje programa rada, razvoja i organizacije, kao i utvrđivanje sadržaja javnozdravstvenih informacija u zavodu za javno zdravlje, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zdravstvena zaštita;

2) organizovanje i razvijanje integrisanog informacionog sistema javnog zdravlja u Republici Srbiji, radi unapređenja sistema zdravstvenih informacija za procenu, praćenje, nadzor i evaluaciju zdravlja stanovništva.

7. Javno zdravlje u elementarnim i drugim većim nepogodama i vanrednim prilikama

Član 15.

Zavod za javno zdravlje:

1) planira i izrađuje akcione planove za postupanje u elementarnim i drugim većim nepogodama i vanrednim prilikama, za teritoriju za koju je osnovana;

2) blagovremeno postupa u elementarnim i drugim većim nepogodama i vanrednim prilikama predlaganjem mera radi smanjivanja štetnih efekata po zdravlje stanovništva, u saradnji sa organima državne uprave, autonomne pokrajine i jedinica lokalne samouprave;

3) uređuje način i postupak za protok informacija u elementarnim i drugim većim nepogodama i vanrednim prilikama, unutar sistema javnog zdravlja, kao i za blagovremeno obaveštavanje javnosti, u skladu sa planovima za postupanje.

Zavod za javno zdravlje osnovan za teritoriju Republike Srbije utvrđuje potrebne mere u elementarnim i drugim većim nepogodama i nesrećama kojih su dužni da se pridržavaju pravna i fizička lica na koja se mere odnose.

V. USLOVI ZA SPROVOĐENJE DELATNOSTI U OBLASTI JAVNOG ZDRAVLJA

Član 16.

Uslovi za obavljanje delatnosti u oblasti javnog zdravlja obezbeđuju se:

1) jačanjem kapaciteta zdravstvenih ustanova koje obavljaju delatnosti u oblasti javnog zdravlja i ostalih učesnika u javnom zdravlju;

2) saradnjom i koordinacijom u sistemu javnog zdravlja;

3) edukacijom i istraživanjem;

4) finansiranjem;

5) izveštavanjem u sistemu javnog zdravlja.

1. Jačanje kapaciteta zdravstvenih ustanova koje obavljaju delatnosti u oblasti javnog zdravlja i ostalih učesnika u javnom zdravlju

Član 17.

Radi obezbeđivanja kvalitetnije i efikasnije delatnosti u oblasti javnog zdravlja obezbeđuju se sredstva za izgradnju i opremanje zdravstvenih ustanova koje obavljaju delatnosti u oblasti javnog zdravlja, i to u pogledu medicinske i nemedicinske opreme, prevoznih sredstava, opremanje u oblasti integrisanog informacionog sistema, uslovi u pogledu stručnih kadrova, kao i sredstva za druge obaveze utvrđene zakonom.

2. Saradnja i koordinacija u sistemu javnog zdravlja

Član 18.

Zavodi za javno zdravlje sarađuju sa ostalim učesnicima u sistemu javnog zdravlja, koordiniraju, usklađuju i stručno povezuju rad zdravstvenih ustanova za teritoriju za koju su osnovani.

Zavodi za javno zdravlje sarađuju sa drugim zdravstvenim ustanovama na teritoriji za koju su osnovani, kao i sa nadležnim organima jedinice lokalne samouprave, ustanovama i organizacijama od značaja za unapređenje javnog zdravlja.

Zavodi za javno zdravlje u saradnji sa domovima zdravlja predlažu jedinici lokalne samouprave strategije javnog zdravlja sa akcionim planom za teritoriju za koju su osnovani i koordiniraju njihovo ostvarivanje.

Zavodi za javno zdravlje sarađuju i razmenjuju informacije o zdravlju stanovništva na teritoriji za koju su osnovani s ciljem prevencije i kontrole bolesti i unapređenja kvaliteta i efikasnosti pružanja zdravstvenih usluga.

3. Kontinuirana edukacija i naučnoistraživačka delatnost u oblasti javnog zdravlja

Član 19.

Kontinuirana edukacija u sistemu javnog zdravlja obavlja se kroz programe javnog zdravlja koje sprovode visokoškolske ustanove, škole javnog zdravlja koje organizuju visokoškolske ustanove zdravstvene struke, zdravstvene ustanove, privatna praksa, udruženja i druge ustanove.

Istraživanja u javnom zdravlju su multidisciplinarna i integrišu društvene, bihevioralne i biomedicinske nauke i podležu opštim i specifičnim etičkim principima i obavljaju se u skladu sa zakonom.

4. Finansiranje javnog zdravlja

Član 20.

Sredstva za ostvarivanje delatnosti u oblasti javnog zdravlja obezbeđuju se:

- 1) iz budžeta Republike Srbije, autonomne pokrajine, grada i opštine;
- 2) od organizacije zdravstvenog osiguranja;
- 3) prodajom usluga i proizvoda koji su u neposrednoj vezi sa delatnošću zdravstvene ustanove;

- 4) obavljanjem naučnoistraživačke i obrazovne delatnosti;
- 5) od legata, poklona, zaveštanja;
- 6) iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

5. Izveštavanje u sistemu javnog zdravlja

Član 21.

Zavodi za javno zdravlje svake dve godine dostavljaju izveštaje o zdravlju stanovništva na teritoriji za koju su osnovani zavodu za javno zdravlje osnovanom za teritoriju Republike Srbije, organima autonomne pokrajine, odnosno organima jedinica lokalne samouprave.

Zavod za javno zdravlje osnovan za teritoriju Republike Srbije, na osnovu izveštaja iz stava 1. ovog člana i sopstvenih analiza, izrađuje i dostavlja ministarstvu nadležnom za poslove zdravlja petogodišnji izveštaj o zdravlju stanovništva, koji služi kao osnova za planiranje zdravstvene politike.

Svi učesnici u sistemu javnog zdravlja dužni su da podatke do kojih dolaze u obavljanju svojih delatnosti, a koji su potrebni za vršenje delatnosti u oblasti javnog zdravlja, daju na uvid zavodu za javno zdravlje na teritoriji za koju su osnovani.

Izveštaji, analize i evaluacije do kojih u svom radu dolaze, odnosno koje izrađuju zavodi za javno zdravlje dostupni su javnosti.

VI. NADZOR

Član 22.

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona, vrši ministarstvo nadležno za poslove zdravlja.

VII. KAZNE NE ODREDBE

Član 23.

Novčanom kaznom od 100.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj zavod za javno zdravlje ako ne donese plan za postupanje u elementarnim i drugim većim nepogodama i vanrednim prilikama (član 15. tačka 1).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u zavodu za javno zdravlje novčanom kaznom od 20.000 do 50.000 dinara.

Član 24.

Novčanom kaznom od 200.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice ako ne postupi u skladu sa merama utvrđenim od strane Zavoda za javno zdravlje osnovanog za teritoriju Republike Srbije u elementarnim i drugim većim nepogodama i vanrednim prilikama (član 15. stav 2).

Novčanom kaznom od 20.000 do 50.000 dinara kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana fizičko lice i odgovorno lice u pravnom licu iz stava 1. ovog člana.

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 25.

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona doneće se u roku od dvanaest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 26.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.